

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **I. B.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL. M. eur., advokátem se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2016, č. j. OAM-192/LE-LE05-LE05-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 10. 2016, č. j. 78 Az 10/2016 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“ nebo „soudní řád správní“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

[2] Stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil obavou z války. Žádný další důvod pro svou žádost neuvádí. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu, ve které namítal, že se nezabýval podmínkami v ukrajinských věznicích a tím, zda by navrácení stěžovatele na Ukrajinu nezaložilo neslučitelnost s čl. 3 a 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“). Pociťoval

zkrácení na svých právech, když žalovaný porušil § 14a zákona o azylu. V rozsudku se krajský soud nejprve vypořádal s námitkou nepřezkoumatelnosti spočívající v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal se zjištěným skutkovým stavem a že z jeho rozhodnutí není zřejmé, z jakých podkladů vycházel a k jakým závěrům dospěl. Krajský soud uvedl, že žalovaný vycházel z informací poskytnutých stěžovatelem v žádosti o udělení azylu a v protokolu o pohovoru k této žádosti. Také vycházel ze zpráv důvěryhodných institucí. K námitce týkající se porušení § 14a zákona o azylu zhodnotil, že žalovaný v dané věci nepochybil, neboť podrobně rozvedl, proč v případě návratu na Ukrajinu nehrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání ve smyslu čl. 3 Evropské Úmluvy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, ve které zcela obecně uvedl důvody odpovídající zákonnému znění § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a dále, že žalovaný dostatečným způsobem nezjistil informace o Ukrajině, což následně zapříčinilo nesprávné rozhodnutí spočívající v tom, že mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. Namítá, že množství hodnotících úvah krajského soudu je nezákonné. Nezákonným postupem shledává i neprovedení navrhovaného důkazu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejdříve uvedl, že ta není přijatelná. Konstatoval, že stěžovatel se snaží využít institutu mezinárodní ochrany pro zlegalizování svého pobytu na území České republiky. Stížnost nepřesahuje jeho vlastní zájmy, sleduje pouze individuální zájmy jednotlivce. Uvádí jenom důvody již namítané a vyvrácené. Samotná její konstrukce je pouhým obecným výčtem ustanovení s. ř. s. a zákona o azylu, bez jakéhokoliv detailnějšího upřesnění. Stěžovatel nekonkretizoval, které důkazy a podklady dle jeho mínění byly opomenuty. Dále se domnívá, že kasační stížnost nemá oporu v ustálené judikatorní praxi, ani v závěrech Evropského soudu pro lidská práva. Závěrem shledává, že jeho rozhodnutí bylo vydáno plně v souladu se zákonem. Stížnost tedy považuje za nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl, pokud ji však neodmítne pro nepřijatelnost.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se soud nejprve zabývá otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 102 a násl. s. ř. s.), poté zkoumá její přijatelnost ve smyslu § 104a s. ř. s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2006, čj. 8 Azs 5/2006-30), tj. zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ tak, že „[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.“

pokračování

Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“ V případě, že tomu tak není, zdejší soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[7] Soud v projednávané věci shledal, že kasační stížnost není nepřijatelná, nicméně přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal, z čehož plyne její nepřijatelnost.

[8] Jde-li o vytýkanou nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, kterou stěžovatel namítá pouhým odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., bez jakéhokoli podrobnějšího rozvedení, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o vlastnost rozhodnutí správního soudu, ke které je povinen přihlížet z úřední povinnosti a přednostně. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že námitka nepřezkoumatelnosti byla vznesena v obecné rovině, Nejvyšší správní soud na ni také v obecné rovině odpovídá. O nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu v dané věci nelze hovořit, neboť rozsudek není nesrozumitelný ani netrpí nedostatkem důvodů rozhodnutí.

[9] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto Nejvyšší správní soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí zdejší soud podrobně věcně zabýval. Nutno zdůraznit, že míra podrobnosti, resp. obecnosti kasační stížnosti předurčuje míru podrobnosti vypořádání zdejším soudem. Vzhledem k tomu, že kasační námitky byly velmi obecné, je obecné i jejich vypořádání ze strany Nejvyššího správního soudu.

[10] Hlavní námitka obsažená v kasační stížnosti, podřaditelná pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., směřovala vůči postupu žalovaného, který údajně dostatečným způsobem nezjistil informace týkající se podmínek v ukrajinských věznicích. Zřetel na ně měl být brán proto, že stěžovateli, podle jeho tvrzení, hrozí trest odnětí svobody za neuposlechnutí povolávacího rozkazu. Pro vypořádání se s danou námitkou je nutné shrnout, že v řízení před žalovaným stěžovatel netvrdil nebezpečí uvěznění z důvodu nerespektování povolávacího rozkazu, to uvedl až v žalobě. V ní také, zcela nově, uvedl, že byl povolávacím rozkazem povolán do armády, nicméně ten nebude respektovat. Za účelem prokázání tristních podmínek v ukrajinských věznicích navrhl před krajským soudem provedení důkazu „*Monitorovací zprávou CPT o Ukrajině, 29. 4. 2015, §§ 99 a 100.*“ Neprovedení tohoto důkazu se věnuje další stěžovatelova námitka. Obě tyto námitky spolu úzce souvisí, a proto Nejvyšší správní soud považuje za vhodné je vypořádat společně a vzájemně ve svých souvislostech.

[11] Postupem žalovaného se zabýval krajský soud, který žádná pochybení neshledal. Ve svém rozsudku odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005 – 58, ve kterém soud dospěl k závěru, že: „*řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hraje zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými*

žadatelem a učiní celkový závěr.“ Krajský soud proto uzavřel, že žalovaný postupoval nepochybně správně, když vycházel zejména z tvrzení stěžovatele, ke kterým si opatřil zprávy důvěryhodných institucí. Závěry krajského soudu jsou správné, neboť stěžovatel obavu z uvěznění neuvedl jako důvod, pro který žádal o azyl, a ani to nikterak v řízení před žalovaným netvrdil. Žalovaný proto nebyl povinen podmínky v ukrajinských věznicích hodnotit, nicméně sám uvedl, že reálná obava z uvěznění by mohla hrozit až po převzetí povolávacího rozkazu, což stěžovatel netvrdil.

[12] V žalobě, zcela nově a v podobě pouhého obecného tvrzení, stěžovatel uvedl, že obava z uvěznění není pouze hypotetická, neboť byl povolán do armády a povolávací rozkaz nehodlá respektovat. K tomuto, s ohledem na absenci předchozího tvrzení ve správním řízení s poukazem na § 75 odst. 1 s. ř. s., nemohl krajský soud přihlížet. Otázkou hodnocení nových skutečností, které stěžovatel tvrdí až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, se již Nejvyšší správní soud zabýval. V rozsudku ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 – 65, dospěl k závěru, že *„[s]oud bude povinen prolomit pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy pouze ve výjimečných případech. A to tehdy, pokud (1) stěžovatel v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu, (2) tyto skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele předmětem zkoumání správního orgánu, (3) zároveň se o těchto skutečnostech lze domnívat, že by mohly být relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany, a (4) soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení“* (viz i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2015, č. j. 9 Azs 167/2015 – 53). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. V citované části rozsudku je sice uveden čl. 8 Úmluvy (právo na respektování soukromého a rodinného života), avšak daný rozsudek vycházel z rozsudků stejného soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, a ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131, které se vyjadřovaly k prolomení zásady dané v § 75 odst. 1 s. ř. s. ve vztahu k principu *„non-refoulement“* a čl. 3 Úmluvy (zákaz mučení). Uvedený závěr je tedy aplikovatelný i na nyní posuzovanou věc. Obdobně se k této problematice vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16.

[13] Tvrzení stěžovatele ohledně převzetí povolávacího rozkazu je značně nepravděpodobné, jelikož v roce 2008, kdy přicestoval do České republiky, na Ukrajině ještě žádný konflikt nepanoval. V řízení před žalovaným uvedl, že se na Ukrajinu nevrátil, z čehož je nutné vyvodit, že si na Ukrajině povolávací rozkaz převzít nemohl. Převzetí povolávacího rozkazu v České republice si pak lze, s ohledem na komplikovanost doručování, pouze stěží představit. I v případě, že se pomine nepravděpodobnost převzetí povolávacího rozkazu, nelze pochybovat o tom, že pokud by si stěžovatel skutečně povolávací rozkaz převzal, musela by mu tato skutečnost být známa již před vydáním napadeného rozhodnutí. Z uvedeného tak plyne, že za této situace nemůže být naplněna ani první výše uvedená podmínka. Z výše nastíněných důvodů a s ohledem na judikatorní závěry lze konstatovat, že krajský soud nepochybil, když k namítané tristní situaci v ukrajinských věznicích nepřihlížel a důkaz v podobě *„Monitorovací zprávy CPT o Ukrajině, 29. 4. 2015, §§ 99 a 100“* neprovedl.

[14] K další námitce týkající se nadměrného množství úvah krajského soudu, které zakládá nezákonnost jeho rozhodnutí, je potřeba konstatovat, že není příliš jasné, jak by uvedené mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Podrobné a podrobně rozvedené odůvodnění je zpravidla vždy v souladu se zákonem, neboť díky němu je patrné, jak se krajský soud vypořádal se žalobními námitkami a které úvahy jej vedly ke

pokračování

konečným závěrům. Nelze tedy tento postup hodnotit jako nezákonný, právě naopak. Nejvyšší správní soud se proto s uvedenou námitkou neztotožňuje.

[15] Stěžovatel ve své stížnosti obecně uvádí kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který ale nepodkládá žádnými konkrétními námitkami. Na formulaci důvodů kasační stížnosti lze vztáhnout závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který se podrobně ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58 (publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS), vyjádřil k formulaci žalobních bodů. V rozsudku mimo jiné uvedl: „Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ S ohledem na nepodložení kasačního důvodu konkrétními námitkami se zdejší soud tímto nemůže dále zabývat.

[16] Z výše uvedeného je patrné, že zákon o azylu, soudní řád správní a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval dle zákonných ustanovení a ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2017

JUDr. Radan Malík.
předseda senátu